

SPLOŠNA MATURA IZ PREDMETA GEOGRAFIJA V LETU 2025

Poročilo DPK SM za geografijo

Vsebina

1	Struktura kandidatov	2
1.1	Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih	3
1.2	Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz geografije – primerjava po letih	4
1.3	Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2025	6
2	Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2025	7
2.1	Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah	7
2.2	Meje med ocenami	9
2.3	Porazdelitev dosežkov po ocenah	10
3	Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2025	11
4	Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM	13
4.1	Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita	13
4.2	Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita	14
4.3	Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih	14
4.4	Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov	24
4.5	Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah	25
5	Zunanje ocenjevanje in ugovori	27
5.1	Zunanje ocenjevanje	27
5.2	Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene	27
6	Povzetek	29
6.1	Ocena uspeha kandidatov	29
6.2	Ocena kakovosti izpitnih pol	29
6.3	Druge ugotovitve	30

Avtorja:

Vesna Vervega, glavna ocenjevalka za geografijo

dr. Matej Ogrin, predsednik DPK SM za geografijo

Poročilo je potrdila DPK SM za geografijo na 19. dopisni seji, 16.–19. 9. 2025.

Ljubljana, september 2025

1 Struktura kandidatov

Statistične podatke za kandidate, ki so se udeležili **spomladanskega izpitnega roka splošne mature**, prikazujemo ločeno glede na njihovo strukturo:

- a) **referenčno skupino SM** predstavljajo redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, 21-letnikov, odraslih in kandidatov poklicne mature). Na dosežkih te skupine se postavljajo tudi meje med ocenami.

Okrajšava: ref. skup. SM;

- b) **kandidate SM** (ref. skup. SM + ostali SM) predstavljajo tisti, ki opravljajo splošno maturo (brez kandidatov poklicne mature, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature). To so:

- referenčna skupina SM (redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo) in
- **ostali SM**, to so:
 - kandidati z maturitetnim tečajem,
 - 21-letniki,
 - odrasli,
 - kandidati, ki popravljajo eno ali dve negativni oceni,
 - kandidati, ki opravljajo SM ponovno v celoti,
 - kandidati, ki opravljajo SM v dveh delih, in
 - kandidati, ki izboljšujejo oceno.

Okrajšava: kandidati SM;

- c) **kandidate PM** (kandidati poklicne mature s posameznim izpitom pri splošni maturi) predstavljajo tisti, ki ob poklicni maturi (štirje predmeti) dodatno opravljajo posamezni izpit SM.

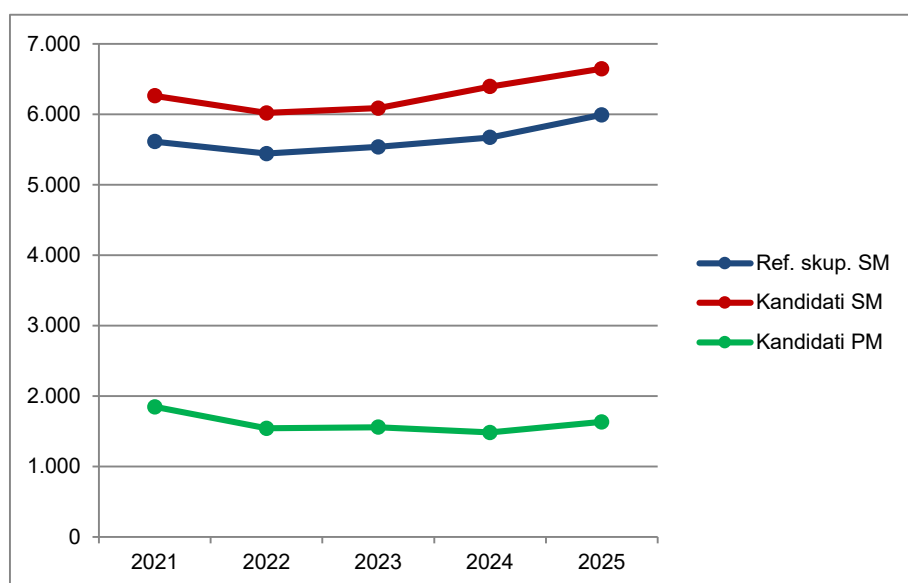
Okrajšava: kandidati PM.

1.1 Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih

Preglednica 1.1.1 in slika 1.1.1 prikazujeta primerjavo števila udeleženih kandidatov v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2021 do 2025. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.1.1: *Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025*

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2021	5.615	6.264	1.846
2022	5.444	6.022	1.542
2023	5.539	6.088	1.558
2024	5.674	6.395	1.482
2025	5.994	6.648	1.634



Slika 1.1.1: *Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025*

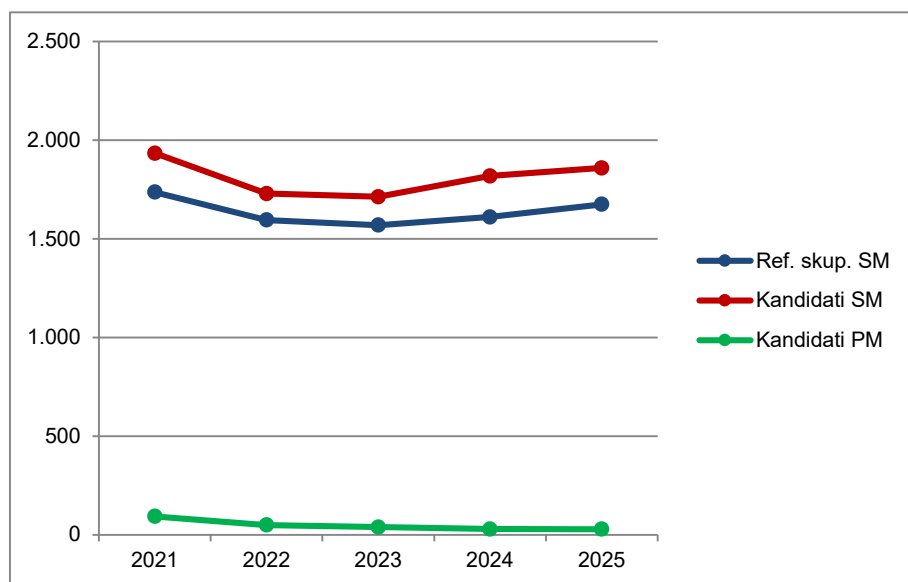
Vir: Državni izpitni center, 2025

1.2 Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz geografije – primerjava po letih

Preglednica 1.2.1 in slika 1.2.1 prikazujeta primerjavo števila kandidatov, ki so opravljali geografijo v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2021 do 2025. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz geografije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2021	1.737	1.934	93
2022	1.595	1.729	49
2023	1.569	1.713	39
2024	1.611	1.819	29
2025	1.675	1.859	28



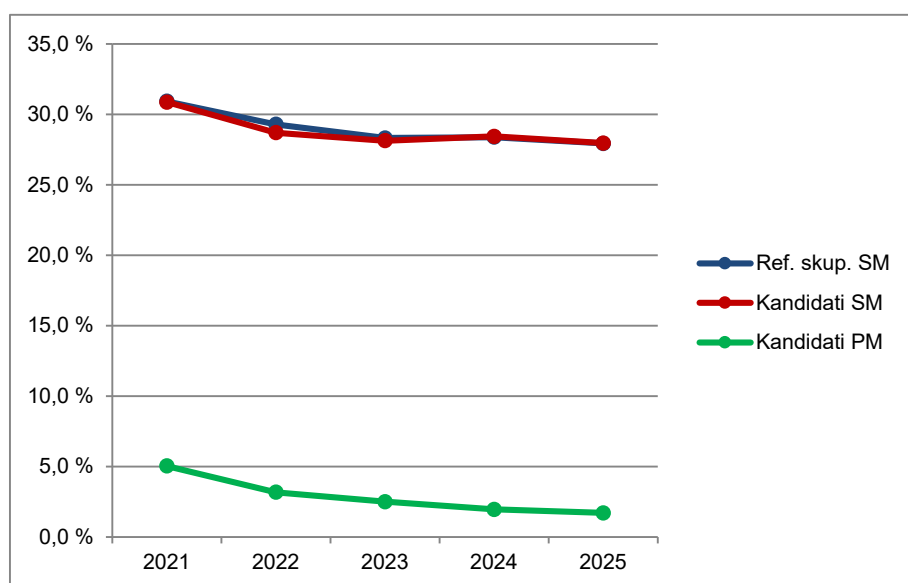
Slika 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz geografije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025

Vir: Državni izpitni center, 2025

Preglednica 1.2.2 in slika 1.2.2 prikazujeta primerjavo deleža kandidatov, ki so opravljali geografijo (preglednica 1.2.1), glede na udeležene kandidate v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2021 do 2025 (preglednica 1.1.1). Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.2: *Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz geografije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025*

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2021	30,9 %	30,9 %	5,0 %
2022	29,3 %	28,7 %	3,2 %
2023	28,3 %	28,1 %	2,5 %
2024	28,4 %	28,4 %	2,0 %
2025	27,9 %	28,0 %	1,7 %



Slika 1.2.2: *Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz geografije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025*

Vir: Državni izpitni center, 2025

1.3 Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2025

Preglednica 1.3.1 in slika 1.3.1 prikazujeta število in delež kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2025. Podatki so prikazani po strukturi kandidatov. (Redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno matura in predstavljajo referenčno skupino SM, so dodatno razdeljeni tudi na izobraževalne programe.)

Preglednica 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2025

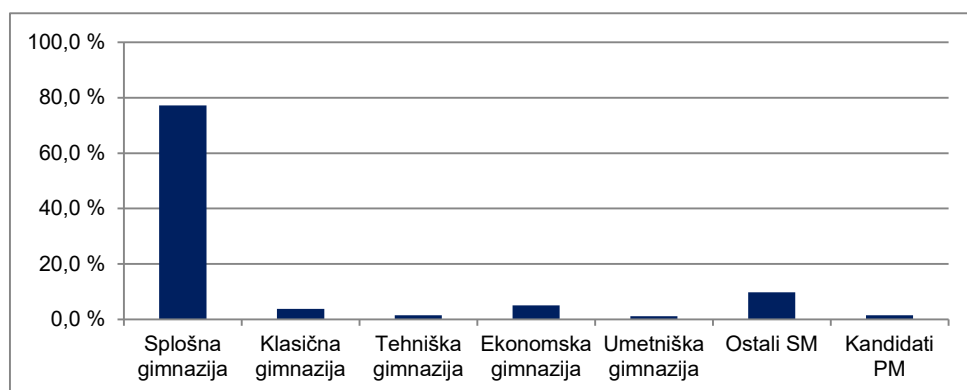
	Število	Delež
Splošna gimnazija	1.458	77,3 %
Klasična gimnazija	72	3,8 %
Gimnazija	1.530	81,1 %
Tehniška gimnazija	28	1,5 %
Ekonomska gimnazija	95	5,0 %
Umetniška gimnazija	22	1,2 %
Strokovna gimnazija	145	7,7 %
Ref. skup. SM	1.675	88,8 %
Ostali SM	184	9,8 %
Kandidati SM	1.859	98,5 %
Kandidati PM	28	1,5 %

gimnazija = splošna gimnazija + klasična gimnazija

strokovna gimnazija = tehniška gimnazija + ekonomska gimnazija + umetniška gimnazija

ref. skup. SM = gimnazija + strokovna gimnazija

kandidati SM = ref. skup. SM + ostali SM



Slika 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2025

Vir: Državni izpitni center, 2025

2 Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2025

2.1 Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah

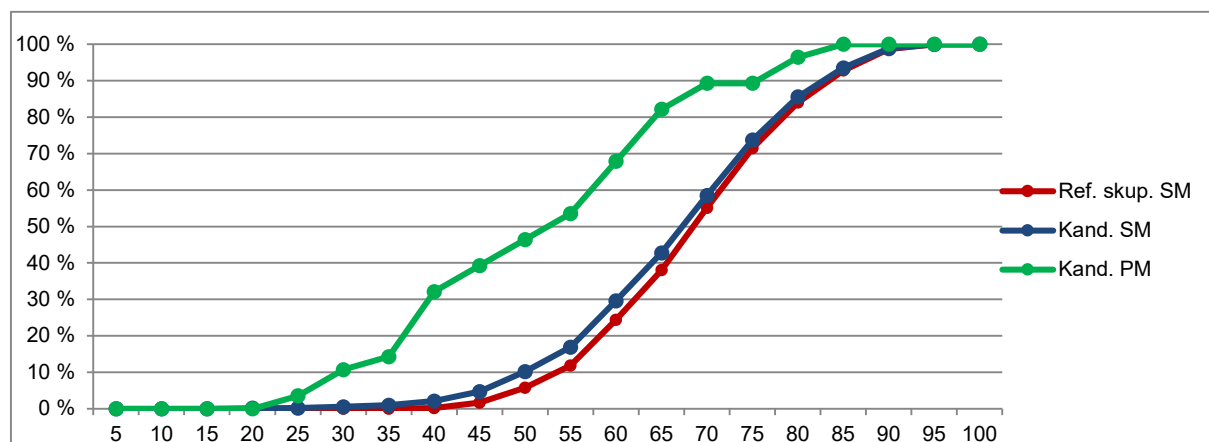
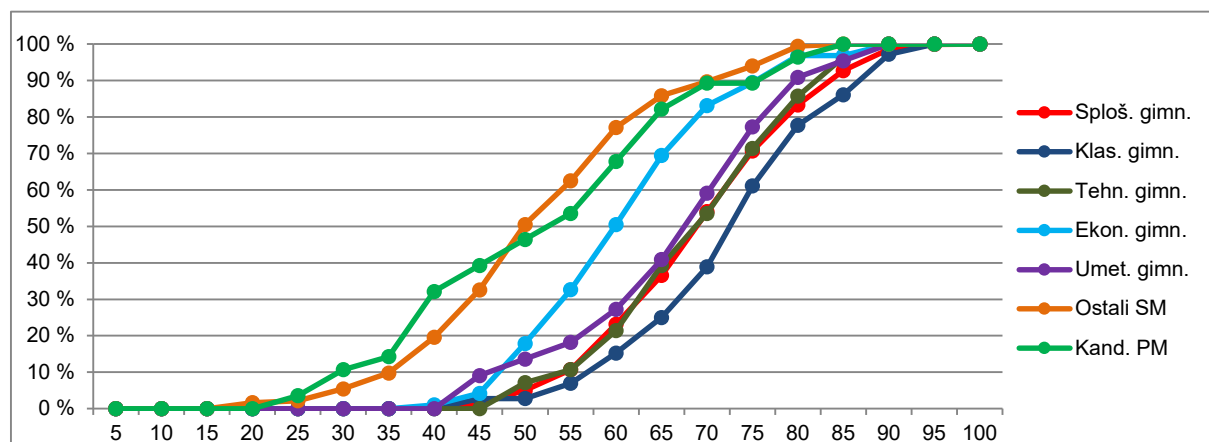
Preglednica 2.1.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah pri geografiji v spomladanskem izpitnem roku SM 2025 v posamezne razrede/intervale, ki obsegajo pet odstotnih točk (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.1.2 in slika 2.1.1 pa delež kandidatov, ki so dosegli manj odstotnih točk od zgornje meje razreda (tj. relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

Preglednica 2.1.1: *Frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah*

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekonom. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
0-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16-20	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0
21-25	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
26-30	0	0	0	0	0	0	0	0	6	6	2
31-35	0	0	0	0	0	0	0	0	8	8	1
36-40	2	0	2	0	1	0	1	3	21	18	5
41-45	18	2	20	0	3	2	5	25	49	24	2
46-50	53	0	53	2	13	1	16	69	102	33	2
51-55	83	3	86	1	14	1	16	102	124	22	2
56-60	182	6	188	3	17	2	22	210	237	27	4
61-65	195	7	202	5	18	3	26	228	244	16	4
66-70	255	10	265	4	13	4	21	286	293	7	2
71-75	243	16	259	5	6	4	15	274	282	8	0
76-80	184	12	196	4	7	3	14	210	220	10	2
81-85	137	6	143	3	0	1	4	147	148	1	1
86-90	86	8	94	1	3	1	5	99	99	0	0
91-95	19	2	21	0	0	0	0	21	21	0	0
96-100	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
SKUPAJ	1.458	72	1.530	28	95	22	145	1.675	1.859	184	28

Preglednica 2.1.2: *Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah*

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
5	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
10	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
15	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
20	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	0 %
25	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	4 %
30	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	5 %	11 %
35	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	10 %	14 %
40	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	0 %	2 %	20 %	32 %
45	1 %	3 %	1 %	0 %	4 %	9 %	4 %	2 %	5 %	33 %	39 %
50	5 %	3 %	5 %	7 %	18 %	14 %	15 %	6 %	10 %	51 %	46 %
55	11 %	7 %	11 %	11 %	33 %	18 %	26 %	12 %	17 %	63 %	54 %
60	23 %	15 %	23 %	21 %	51 %	27 %	41 %	24 %	30 %	77 %	68 %
65	37 %	25 %	36 %	39 %	69 %	41 %	59 %	38 %	43 %	86 %	82 %
70	54 %	39 %	53 %	54 %	83 %	59 %	74 %	55 %	59 %	90 %	89 %
75	71 %	61 %	70 %	71 %	89 %	77 %	84 %	71 %	74 %	94 %	89 %
80	83 %	78 %	83 %	86 %	97 %	91 %	94 %	84 %	86 %	99 %	96 %
85	93 %	86 %	92 %	96 %	97 %	95 %	97 %	93 %	93 %	100 %	100 %
90	99 %	97 %	99 %	100 %	100 %	100 %	100 %	99 %	99 %	100 %	100 %
95	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
100	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %



Slika 2.1.1: *Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah*

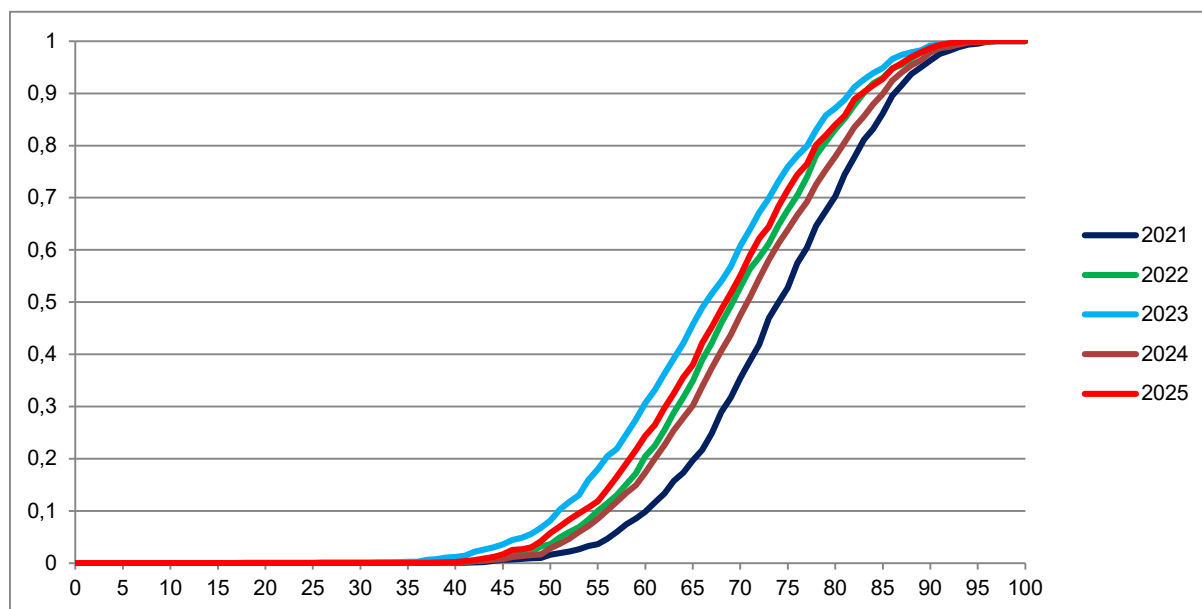
Vir: Državni izpitni center, 2025

2.2 Meje med ocenami

Preglednica 2.2.1 prikazuje primerjavo mej med ocenami v letih od 2021 do 2025, slika 2.2.1 pa kumulativno frekvenčno porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah za referenčno skupino SM, na kateri se postavljajo meje med ocenami.

Preglednica 2.2.1: Meje med ocenami za zadnjih pet let

Leto	Ocene			
	2	3	4	5
2021	50	61	73	85
2022	49	59	71	83
2023	49	59	71	83
2024	50	60	72	84
2025	49	59	71	83



Slika 2.2.1: Kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah – referenčna skupina SM

Vir: Državni izpitni center, 2025

2.3 Porazdelitev dosežkov po ocenah

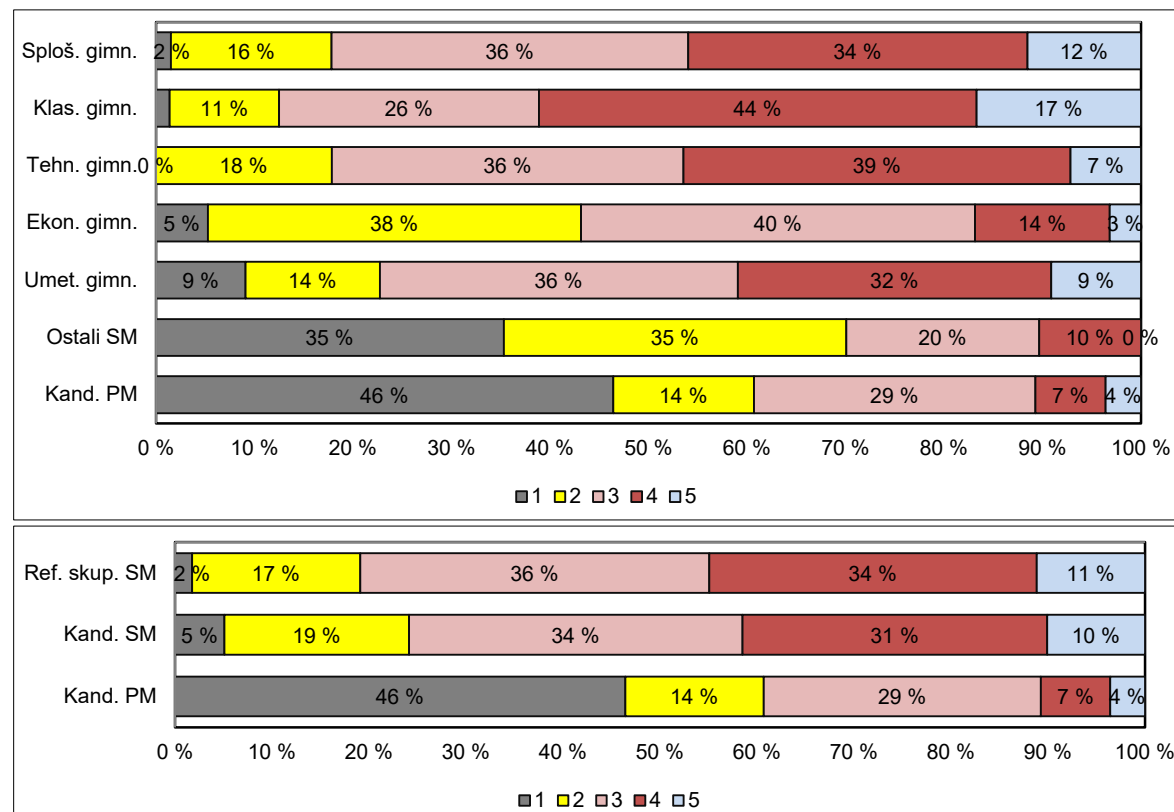
Preglednica 2.3.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po ocenah pri geografiji v spomladanskem izpitnem roku SM 2025 (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.3.2 in slika 2.3.1 pa delež kandidatov s posameznimi ocenami (tj. relativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

Preglednica 2.3.1: *Frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah*

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	22	1	23	0	5	2	7	30	95	65	13
2	238	8	246	5	36	3	44	290	354	64	4
3	528	19	547	10	38	8	56	603	639	36	8
4	502	32	534	11	13	7	31	565	584	19	2
5	168	12	180	2	3	2	7	187	187	0	1
Uspešni	1.436	71	1.507	28	90	20	138	1.645	1.764	119	15
Skupaj	1.458	72	1.530	28	95	22	145	1.675	1.859	184	28

Preglednica 2.3.2: *Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah*

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	2 %	1 %	2 %	0 %	5 %	9 %	5 %	2 %	5 %	35 %	46 %
2	16 %	11 %	16 %	18 %	38 %	14 %	30 %	17 %	19 %	35 %	14 %
3	36 %	26 %	36 %	36 %	40 %	36 %	39 %	36 %	34 %	20 %	29 %
4	34 %	44 %	35 %	39 %	14 %	32 %	21 %	34 %	31 %	10 %	7 %
5	12 %	17 %	12 %	7 %	3 %	9 %	5 %	11 %	10 %	0 %	4 %
Uspešni	98 %	99 %	98 %	100 %	95 %	91 %	95 %	98 %	95 %	65 %	54 %
Skupaj	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %



Slika 2.3.1: *Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah*

Vir: Državni izpitni center, 2025

3 Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2025

V preglednici 3.1 so zbrani splošni podatki (tj. statistike) o kandidatih, ki so opravljali izpit splošne mature iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2025.

Preglednica 3.1: Splošni podatki o kandidatih pri izpitu SM iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2025

	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
Število kandidatov	1458,00	72,00	1530,00	28,00	95,00	22,00	145,00	1675,00	1859,00	184,00	28,00
Povprečni splošni uspeh pri SM*	19,00	20,11	19,05	17,87	16,24	18,42	16,87	18,88	18,72	15,31	-
Povprečni uspeh v 4. letniku SŠ	3,63	3,86	3,65	3,68	3,46	3,59	3,52	3,63	3,58	2,73	-
Povprečni uspeh v 3. letniku SŠ	3,62	3,82	3,63	3,75	3,61	3,55	3,63	3,63	3,59	2,94	-
Povprečna ocena pri predmetu SM	3,38	3,64	3,39	3,36	2,72	3,18	2,91	3,35	3,22	2,05	2,07
Povprečna originalna ocena pri predmetu SM**	3,37	3,63	3,38	3,36	2,67	3,14	2,88	3,34	3,21	2,02	2,07
Povprečno število odstotnih točk pri predmetu SM	69,11	72,33	69,26	68,75	60,86	66,34	63,22	68,74	67,04	51,61	51,74
Mediana odstotnega števila točk pri predmetu SM	69,00	74,00	70,00	69,00	60	69	63,00	69,00	68,00	50,00	54,50
Standardni odklon odstotnih točk pri predmetu SM	10,90	11,14	10,93	10,12	10,24	12,33	11,00	11,06	12,41	13,35	15,98
Povprečna ocena pri predmetu v 4. letniku SŠ	3,50	3,79	3,52	3,36	2,98	3,29	3,10	3,48	3,43	2,60	4,00
Povprečna ocena pri predmetu v 3. letniku SŠ	3,93	4,18	3,95	3,56	3,69	4,14	3,71	3,93	3,88	3,07	4,75
Korelacija splošnega uspeha pri SM in ocene pri predmetu SM*	0,77	0,82	0,77	-	0,78	-	0,79	0,77	0,77	0,60	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 4. letniku SŠ*	0,72	0,71	0,72	-	0,78	-	0,77	0,72	0,73	0,72	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 3. letniku SŠ*	0,69	0,73	0,69	-	0,61	-	0,67	0,68	0,69	0,74	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 4. letniku SŠ***	0,63	0,76	0,64	-	0,66	-	0,65	0,64	0,65	0,50	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 3. letniku SŠ***	0,63	0,76	0,64	-	0,66	-	0,65	0,64	0,65	0,50	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 4. letniku SŠ***	0,63	0,75	0,64	-	0,61	-	0,59	0,64	0,65	0,55	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 3. letniku SŠ***	0,56	0,78	0,57	-	0,51	-	0,45	0,56	0,58	0,40	-
Korelacija notranjega in zunanjega dela pri SM	0,25	0,31	0,26	-	0,41	-	0,41	0,29	0,34	0,15	-
Odstotek neuspešnih s PP	1,51	1,39	1,50	0,00	5,26	9,09	4,83	1,79	5,11	35,33	46,43
Odstotek neuspešnih brez PP	2,54	2,78	2,55	0,00	9,47	13,64	8,28	3,04	6,56	38,59	46,43

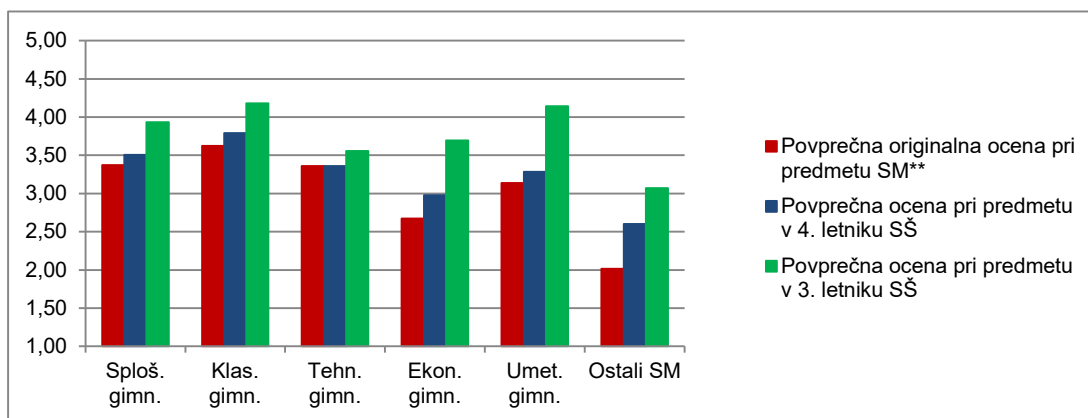
*Pri izračunu povprečnega splošnega uspeha pri SM so upoštevani samo uspešni kandidati (10 točk ali več). Enako velja tudi za korelacije s splošnim uspehom pri SM.

**Originalna ocena je ocena pri predmetu SM, izračunana iz odstotnih točk, brez upoštevanja PP (pogojno pozitivne), ocenjevanja na OR namesto VR ali upoštevanja ocene iz prejšnjega roka.

***Korelacija z oceno pri predmetu SM se računa z originalno oceno pri predmetu SM.

Če je manj kakor 30 popolnih parov podatkov, se korelacija ne izračuna.

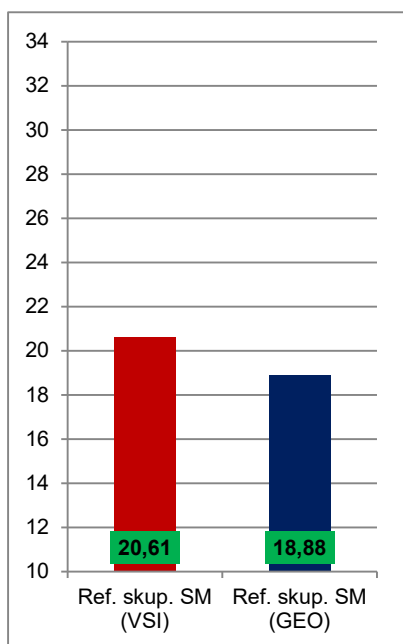
Slika 3.1 prikazuje primerjavo povprečne originalne ocene pri izpitu SM iz geografije in povprečnih ocen iz geografije v 4. in 3. letniku srednje šole. Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.



Slika 3.1: Povprečne ocene pri izpitu SM iz geografije

Vir: Državni izpitni center, 2025

Slika 3.2 prikazuje primerjavo povprečnega splošnega uspeha vseh gimnazijcev, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2025 prvič v celoti opravljali splošno matura (ref. skup. SM – VSI), in gimnazijcev, ki so v tem izpitnem roku prvič v celoti opravljali izpit SM iz geografije (ref. skup. SM – GEO).



Slika 3.2: Povprečni splošni uspeh pri SM in pri izpitu SM iz geografije

Vir: Državni izpitni center, 2025

4 Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM

4.1 Vsebinska analiza dosežkov pri zunanem in notranjem delu izpita

Preglednica 4.1.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri zunanem in notranjem delu izpita iz geografije v spomladanskem izpitnem roku SM 2025.

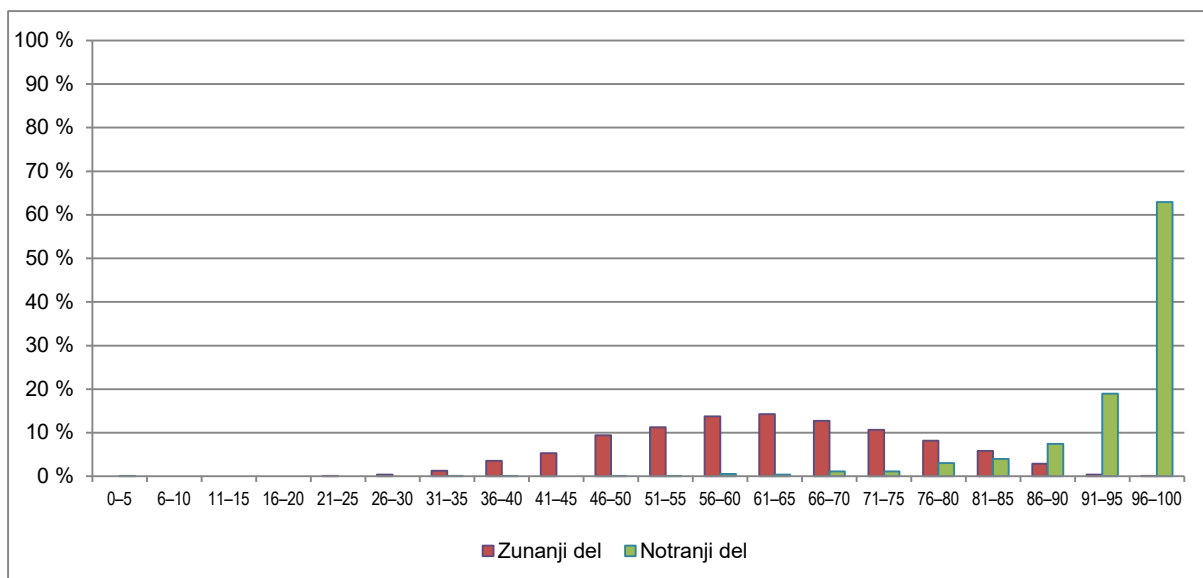
Preglednica 4.1.1: *Osnovni statistični podatki*

	Zunanji del	Notranji del
Število kandidatov	1.675	1.675
Povprečno število odstotnih točk	49,79	18,95
Standardni odklon odstotnih točk	10,48	1,64
Maksimalno število odstotnih točk	76,80	20,00
Povprečna težavnost	0,62	0,95

Preglednica 4.1.2 in slika 4.1.1 prikazujeta relativno frekvenčno porazdelitev referenčne skupine SM po dosežkih pri zunanem in notranjem delu izpita iz geografije v spomladanskem izpitnem roku SM 2025.

Preglednica 4.1.2: *Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanem in notranjem delu izpita*

Odstotki	Zunanji del	Notranji del
0–5	0 %	0 %
6–10	0 %	0 %
11–15	0 %	0 %
16–20	0 %	0 %
21–25	0 %	0 %
26–30	0 %	0 %
31–35	1 %	0 %
36–40	4 %	0 %
41–45	5 %	0 %
46–50	9 %	0 %
51–55	11 %	0 %
56–60	14 %	1 %
61–65	14 %	0 %
66–70	13 %	1 %
71–75	11 %	1 %
76–80	8 %	3 %
81–85	6 %	4 %
86–90	3 %	7 %
91–95	0 %	19 %
96–100	0 %	63 %
SKUPAJ	100 %	100 %



Slika 4.1.1: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Vir: Državni izpitni center, 2025

4.2 Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita

Preglednica 4.2.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri posameznih delih izpita iz geografije v spomladanskem izpitnem roku SM 2025.

Preglednica 4.2.1: Osnovni statistični podatki po posameznih delih izpita

	Izpitna pola 1	Izpitna pola 2	Vaje in strokovna ekskurzija
Število kandidatov	1.675	1.675	1.675
Povprečno število odstotnih točk	23,72	26,07	18,95
Standardni odklon odstotnih točk	5,53	5,70	1,64
Maksimalno število odstotnih točk	40,00	40,00	20,00
Povprečna težavnost	0,59	0,65	0,95

4.3 Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih

V analizo so vključeni statistični podatki za referenčno skupino SM 2025 pri predmetu geografija, ki je opravljala izpit splošne mature v spomladanskem izpitnem roku in je štela 1.675 kandidatov.

Izpitna pola 1

V prvi izpitni poli je bilo 25 nalog. Kandidati so povprečno dosegli 29,63 absolutne točke od 50 možnih (58,30 odstotne točke). Maksimalno število doseženih točk je bilo 48, najnižje pa 10. Indeks težavnosti (IT) je znašal 0,5927, povprečje indeksa diskriminativnosti (ID) po posameznih postavkah pa 0,32.

Izpitna pola 2

V drugi izpitni poli je bilo 26 nalog. Kandidati so povprečno dosegli 32,57 absolutne točke od 50 možnih (65,14 odstotne točke). Najvišje število doseženih točk je bilo 50, najnižje pa 11. Indeks težavnosti je znašal 0,6513, povprečje indeksa diskriminativnosti po posameznih postavkah pa 0,33.

Vaje in strokovna ekskurzija

Opravljenе so bile štiri vaje (terenske in laboratorijske) in strokovna ekskurzija. Kandidati so povprečno dosegli 56,85 absolutne točke od 60 možnih (94,75 odstotne točke). Najvišje število doseženih točk je bilo 60, najnižje pa 0. Indeks težavnosti je znašal 0,9475 in indeks diskriminativnosti 0,29.

Vsaka strukturirana naloga v posamezni izpitni poli je bila sestavljena tako, da je obsegala vprašanja na različnih taksonomskih stopnjah težavnosti. Taksonomske stopnje vprašanj se stopnjujejo znotraj naloge, kar omogoča ločevanje kandidatov glede na kakovost znanja. Kako težka oziroma kako lahka so bila posamezna vprašanja za kandidate, skušamo objektivno izmeriti z indeksom težavnosti (IT).

Če bi vsi kandidati povsem pravilno odgovorili na vprašanje, bi bil IT enak 1, če nihče ne bi odgovoril pravilno, pa bi bil IT enak 0. Manjši je IT, težje so naloge, in obrnjen.

V pisnem delu izpita so glede na indeks težavnosti prevladovalе srednje težke naloge (31 nalog od 51), sledijo lahke (18 od 51). Zelo težkih nalog ni bilo, bila pa sta ena težka in ena zelo lahka naloga. Podatki za posamezno izpitno polo so predstavljeni v preglednicah 4.3.1 in 4.3.3.

Indeks ločljivosti (tudi indeks diskriminativnosti ali ID) nam pove, kako dobro naloga ločuje kandidate glede na njihovo izkazano znanje. Naloge, ki imajo ID 40 ali več, so zelo primerne in zelo dobro ločujejo uspešne kandidate od neuspešnih, naloge, ki imajo ID nižji od 20, pa slabo ločujejo uspešne kandidate od neuspešnih.

V obeh izpitnih polah prevladuje primeren indeks diskriminativnosti (34 od 51 nalog), sledi zelo dober ID (12 nalog od 51). Z nezadovoljivim ID je bilo pet nalog. To pomeni, da so naloge v obeh izpitnih polah dobro ločevale uspešnejše kandidate od manj uspešnih. V primerjavi z letom 2024 je bil letošnji ID malce slabši. Podatki za posamezno polo so predstavljeni v preglednicah 4.3.2 in 4.3.4.

Izpitno polo 1 je sestavljalo pet strukturiranih nalog:

Obča geografija (Obča)

Regionalna geografija sveta (Svet 1)

Regionalna geografija sveta (Svet 2)

Regionalna geografija Evrope (Evropa 1)

Regionalna geografija Evrope (Evropa 2)

Preglednica 4.3.1: Indeks težavnosti po posameznih nalogah v izpitni poli 1

Opis	Indeks težavnosti	Številka naloge v izpitni poli 1
zelo težke naloge	< 0,10	/
težke naloge	0,10–0,30	18
srednje težke naloge	0,30–0,70	2, 3, 4, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 23, 24
lahke naloge	0,70–0,90	1, 5, 7, 15, 21, 22, 25
zelo lahke naloge	> 0,90	8

Vir: Državni izpitni center, 2025

Glede na razporeditev IT v preglednici je bila izpitna pola 1 za kandidate podobno težka za reševanje kot leta 2024. Lani sicer ni bilo zelo težkih, težkih in zelo lahkih nalog, letos pa je ena zelo težka in ena zelo lahka naloga. Če povzamemo, letos je ena naloga težka (4 %), 16 je srednje težkih (64 %), sedem lahkih (28 %) in ena zelo lahka (4 %). Prevladovalе so srednje težke (16 oziroma 64 %) in lahke naloge (7 oziroma 28 %).

Najlažji nalogi v izpitni poli 1

Naloga 8 (IT = 0,97; ID = 0,21)

8. S pomočjo slike 8 v barvni prilogi pred vsako trditvijo napišite DA, če je pravilna, in NE, če je napačna.

_____ Kuba leži na isti litosferski plošči kot Argentina.

_____ Indonezija je potresno bolj ogrožena kot Južnoafriška republika.

_____ Evrazijska litosferska plošča je na severu tektonsko manj aktivna kot na jugu.

(2 točki)

Komentar: Kandidati so pričakovano uspešno reševali nalogo, saj je preverjala temeljno oz. splošno znanje o tektoniki, prav tako tudi branje karte. V skladu s tem je bil tudi indeks diskriminativnosti nizek, vendar primeren.

Naloga 21 (IT = 0,85; ID = 0,35)

21. Imenujte srednjeevropsko državo, kjer govorijo jezik, ki spada v ugrofinsko skupino jezikov, in obkrožite jezikovno skupino, v katero spada jezik, ki ga govorijo v državi, ki je na sliki 5 v nalogi 23 označena s črko B.

Ime države: _____

JEZIKOVNA SKUPINA: germanska slovanska romanska keltska baltska

(2 točki)

Komentar: Tudi ta naloga je preverjala temeljne cilje, tj. poznavanje jezikovnih skupin in držav v Evropi, in ne preseneča, da je IT višji; ID je kljub temu dobro ločeval slabše kandidate od boljših.

Najtežji nalogi v izpitni poli 1

Naloga 18 (IT = 0,26; ID = 0,17)

18. V vsako osenčeno državo na sliki 3 vpišite eno črko trditve, ki najbolje opisuje značilnosti osenčene države.



Slika 3

(Prirejeno po: <https://www.enchantedlearning.com/geography/europe/outlinemap/map.GIF>. Pridobljeno: 4. 10. 2023.)

- A Vrhovi najvišjega gorovja v državi so bili močno preoblikovani v času pleistocenske poledenitve.
- B Na površje države, ki je prekrito s sedimenti, je močno vplivala gorska poledenitev v pleistocenu.
- C Nižavje na severu države, ki je nastalo tudi s tektonskim ugrezanjem, je prekrito s kvartarnimi nanosi.
- D Predkambrijske kamnine so razgaljene in segajo do površja.
- E V osrednjem delu države se razprostira mladonagubano gorovje, ki proti zahodu prehaja v Dinarsko gorstvo.
- F Poleg morenskega gradiva se pojavljajo tudi morski in rečni nanosi.

(2 točki)

Komentar: Naloga spada med težje naloge, ker je potrebno zelo dobro poznavanje geološko-reliefnih značilnosti Evrope. Kandidati so morali izbrati ustrezno črko, s katero je bila opisana značilnost osenčene države (pred tem so še morali prepoznati državo). Potrebna je bila natančnost in zbranost pri branju. Naloga ni ločevala dobrih kandidatov od slabših.

Naloga 19 (IT = 0,32; ID = 0,28)

19. Pojasnite nastanek tipa obale, ki je prikazan na sliki 4, in obkrožite območje v Evropi, za katero je ta tip obale značilen.



Slika 4

(Prirejeno po: https://eucbeniki.sio.si/geo1/2850/3_3_3-10.jpg. Pridobljeno: 4. 10. 2023.)

Pojasnitev: _____

OBMOČJE: severozahod Španije obale Baltskega morja zahod Francije

(2 točki)

Komentar: Naloga posredno zahteva pojasnitev nastanka tipa obale, ki ga kandidat mora prepoznati na skici. Dejstvo je, da kandidati manj uspešno rešujejo posredne naloge, kjer je treba neko dejstvo ali značilnost poznati že prej. V tem primeru sta vprašanji povezani, tako da če je napačno določil tip obale, je bil odgovor v celoti napačen. Prav tako tradicionalno manj uspešno rešujejo naloge, ki zahtevajo pojasnitev (običajno so pomanjkljive). Naloga je dobro ločevala uspešne od manj uspešnih kandidatov.

Preglednica 4.3.2: Indeks diskriminativnosti po posameznih nalogah v izpitni poli 1

Opis	Indeks diskriminativnosti	Številka naloge v izpitni poli 1
nezadovoljiv	< 0,20	16, 18
primeren	0,20–0,40	1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 19, 21, 22, 23, 25
zelo primeren	> 0,40	2, 4, 11, 17, 20, 24

Vir: Državni izpitni center, 2025

Glede na razporeditev ID so v izpitni poli 1 prevladoval primerne naloge, saj je bilo takih nalog 17 od 25 (68 %), zelo primernih je bilo šest nalog (24 %), dve nalogi (15 %) pa sta imeli ID pod 0,20. Ta je podoben, kot je bil v izpitni poli 1 v letu 2024 (letos je malo več primernih, malo manj zelo primernih in nezadovoljivih).

Naloga 16 (ID = 0,12; IT = 0,60)

16. Obkrožite črko pred ustreznim naslovom za sliko 10 v barvni prilogi.

- A Reliefna karta Evrope.
- B Karta kamnin v Evropi.
- C Tektonske enote Evrope.

(1 točka)

Komentar: Naloga ni ločila uspešnih kandidatov od manj uspešnih, kar ne preseneča. Preverjala je znanje o poznavanju osnovnih reliefnih enot v Evropi (treba jih je bilo prepoznati na karti), kar kandidati na splošno manj obvladajo. Naloga spada tudi med težje naloge.

Naloga 18 (ID = 0,17; IT = 0,26)

18. V vsako osenčeno državo na sliki 3 vpišite eno črko trditve, ki najbolje opisuje značilnosti osenčene države.



Slika 3

(Prirejeno po: <https://www.enchantedlearning.com/geography/europe/outlinemap/map.GIF>. Pridobljeno: 4. 10. 2023.)

- A Vrhovi najvišjega gorovja v državi so bili močno preoblikovani v času pleistocenske poledenitve.
- B Na površje države, ki je prekrito s sedimenti, je močno vplivala gorska poledenitev v pleistocenu.
- C Nižavje na severu države, ki je nastalo tudi s tektonskim ugrezanjem, je prekrito s kvartarnimi nanosi.
- D Predkambrijske kamnine so razgaljene in segajo do površja.
- E V osrednjem delu države se razprostira mladonagubano gorovje, ki proti zahodu prehaja v Dinarsko gorstvo.
- F Poleg morenskega gradiva se pojavljajo tudi morski in rečni nanosi.

(2 točki)

Komentar: Naloga ni ločevala dobrih kandidatov od slabših. Spada med težje naloge, ker je potrebno zelo dobro poznavanje geološko-reliefnih značilnosti Evrope. Kandidati so morali izbirati po eno črko, s katero je bila opisana značilnost osenčene države (pred tem so morali prepoznati državo). Potrebna je bila natančnost in zbranost pri branju.

Nalogi z najvišjim indeksom diskriminativnosti v izpitni poli 1

Naloga 17 (ID = 0,49; IT = 0,56)

17. V legendi na sliki 10 v barvni prilogi so s črkami A, B, C in D označena štiri območja v Evropi. Izpišite črko območja, kjer so najstarejša gorovja, in opišite dve značilnosti nastanka območja, ki je na sliki 10 označeno s črko C.

Najstarejša gorovja so na območju, označenem s črko _____.

Značilnosti nastanka območja, označenega s črko C:

1 _____

2 _____

(3 točke)

Komentar: Tudi ta naloga je naravnogeografska, povezana z geološko-reliefnimi značilnostmi Evrope. Pričakovano so manj uspešni kandidati dosegli slabše rezultate. Naloga spada med srednje težke naloge.

Naloga 20 (ID = 0,49; IT = 0,33)

20. Z opisom vzroka in posledice pojasnite naslednjo trditev.

Dogajanja v terciarju, ki so bila posledica notranjih preoblikovalnih procesov, so pomembno vplivala na gospodarski razvoj sredogorja v Evropi.

(2 točki)

Komentar: Naloga je zelo dobro ločevala uspešne kandidate od manj uspešnih. Zahtevala je posredno poznavanje dogajanja v terciarju. Pri nalogah s pojasnitvijo so kandidati premalo pozorni na natančno navedbo vzročno-posledične povezave, kar se je tudi v tem primeru pokazalo. Naloga spada med srednje težke.

Izpitno polo 2 je sestavljalo pet strukturiranih nalog:

Obča geografija (Obča)

Obča geografija Slovenije (Slovenija 1)

Obča geografija Slovenije (Slovenija 2)

Regionalna geografija Slovenije (Slovenija – pokrajine 1)

Regionalna geografija Slovenije (Slovenija – pokrajine 2)

Preglednica 4.3.3: Indeks težavnosti po posameznih nalogah v izpitni poli 2

Opis	Indeks težavnosti	Številka naloge v izpitni poli 1
zelo težke naloge	< 0,10	/
težke naloge	0,10–0,30	/
srednje težke naloge	0,30–0,70	4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 25
lahke naloge	0,70–0,90	1, 2, 3, 8, 9, 14, 18, 22, 23, 24, 26
zelo lahke naloge	> 0,90	/

Vir: Državni izpitni center, 2025

Izpitna pola 2 je bila glede na razporeditev IT v preglednici za kandidate manj zahtevna od izpitne pole 1. Prav tako je bila manj zahtevna kakor lansko leto. Od 26 nalog je bila malo več kot polovica nalog srednje težkih, tj. 15 nalog (58 %), preostalih 11 nalog (42 %) je bilo lahkih. Letos ni bilo zelo težkih, težkih in zelo lahkih nalog.

Najlažji nalogi v izpitni poli 2

Naloga 2 (IT = 0,87; ID = 0,32)

2. Obkrožite črki pred trditvama, ki veljata za razložena naselja.

- A Značilna so za slemena obpanonskih gričevij.
- B Nastala so kot posledica suburbanizacije.
- C Nimajo povsem značilnega središča.
- D Glavni vir dohodka prebivalstva je živinoreja.
- E Včasih jih imenujemo tudi dolge vasi.

(2 točki)

Komentar: Kandidati so pričakovano uspešno reševali to nalogo. Gre za prepoznavanje značilnosti razloženih naselij. Indeks diskriminativnosti je primeren, kar pomeni, da je naloga vseeno dobro ločevala uspešne kandidate od manj uspešnih.

Naloga 14 (IT = 0,85; ID = 0,19)

14. Na sliki 9 v barvni prilogi so s črkami A, B in C označeni klimogrami treh slovenskih krajev. Ob vsaki črki klimograma v preglednici navedite najbolj primerno zemljiško kategorijo (raba tal), tako da uporabite vse tri zemljiške kategorije in pri vsakem klimogramu napišete le eno kategorijo.

Izbirajte med: vinogradi, travniki in pašniki, oljčniki.

Črka klimograma	Zemljiška kategorija (raba tal)
A	
B	
C	

(2 točki)

Komentar: Tudi ta naloga spada med lahke naloge, saj zahteva povezovanje in razvrščanje že navedenih zemljiških kategorij s podnebnimi značilnostmi na osnovi klimogramov. Pričakovano je bilo, da bo nalogo rešila večina kandidatov. V skladu z zahtevnostjo naloge je tudi indeks diskriminativnosti nižji.

Najtežji nalogi v izpitni poli 2

Naloga 17 (IT = 0,45; ID = 0,42)

17. Obkrožite črko pred rešitvijo, s katero se pravilno dokonča poved.

Dolomit je

- A jezerska usedlina.
- B rečna usedlina.
- C ledeniška usedlina.
- D morska usedlina.

(1 točka)

Komentar: Malce presenetljivo je, da je ta naloga najtežja v IP2. Zahteva namreč prepoznavanje vrste usedlin, iz katere je dolomit. Predvidevamo, da kandidati še vedno geološke značilnosti manj poznajo. Ni bilo pričakovano, da bo to najtežja naloga, je pa ID primeren; to pomeni, da je kljub vsemu naloga ločevala uspešne kandidate od manj uspešnih.

Naloga 19 (IT = 0,45; ID = 0,32)

19. Opišite tri različne naravnogeografske vzroke za gostejšo poselitev kraških polj v primerjavi z drugimi deli Dinarskokraških pokrajin.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

(2 točki)

Komentar: Da je ta naloga ena od dveh najtežjih, ni presenetljivo. Kandidati niso imeli težave z določitvijo enega ali dveh vzrokov za razliko med poselitvijo, težje jim je bilo najti tretjega. ID naloge je primeren.

Preglednica 4.3.4: Indeks diskriminativnosti po posameznih nalogah v izpitni poli 2

Opis	Indeks diskriminativnosti	Številka naloge v izpitni poli 1
nezadovoljiv	< 0,20	1, 14, 18
primeren	0,20–0,40	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 18, 19, 20, 21, 26
zelo dober	> 0,40	13, 16, 17, 22, 23, 24

Vir: Državni izpitni center, 2025

Glede na ID v izpitni poli 2 ugotavljamo, da imajo tri naloge od 26 (12 %) nezadovoljiv in nizek ID, kar pomeni, da ne ločuje uspešnih kandidatov od manj uspešnih. Šest nalog (23 %) zelo dobro ločuje uspešne kandidate od manj uspešnih, druge naloge imajo primeren ID. ID izpitne pole 2 je podoben letu 2024.

Nalogi z najnižjim indeksom diskriminativnosti v izpitni poli 2

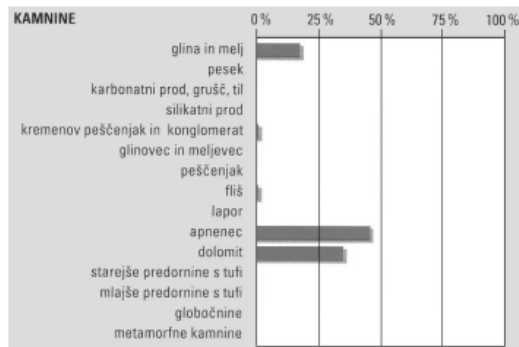
Naloga 18 (ID = 0,11; IT = 0,72)

18. Sliki 2 in 3 prikazujeta geološko zgradbo dveh Dinarskokraških pokrajin, ki sta na sliki 10 v barvni prilogi označeni s črkama A in B. Napišite številko slike, ki prikazuje geološko zgradbo pokrajine, ki je na sliki 10 v barvni prilogi označena s črko A.



Slika 2

(Vir: Perko, D., in drugi, 1998: Slovenija: pokrajine in ljudje, str. 394. Mladinska knjiga. Ljubljana)



Slika 3

(Vir: Perko, D., in drugi, 1998: Slovenija: pokrajine in ljudje, str. 361. Mladinska knjiga. Ljubljana)

Številka slike: _____

(1 točka)

Komentar: Kandidati so pričakovano uspešno reševali to nalogo. Gre za prepoznavanje pokrajine glede na njeno geološko zgradbo. V skladu z zahtevnostjo naloge je tudi indeks diskriminativnosti nižji. Pričakovano je bilo, da bo nalogo rešila velika večina kandidatov.

Naloga 1 (ID = 0,16; IT = 0,74)

1. Napišite pojem, s katerim imenujemo širjenje mest in mestnega načina življenja. Med naštetimi mestnimi funkcijami obkrožite mestotvorno funkcijo.

Pojem: _____

MESTOTVORNA FUNKCIJA:

trgovina z živili javni mestni promet industrija komunalne storitve

(2 točki)

Komentar: Tudi ta naloga ni ločevala uspešnih kandidatov od manj uspešnih, kar je bilo pričakovano. Zahteva poznavanje osnovnih pojmov v zvezi z naselji in pričakovati je bilo, da bo naloga lažja in da jo bodo pravilno rešili vsi kandidati.

Nalogi z najvišjim indeksom diskriminativnosti v izpitni poli 2

Naloga 16 (ID = 0,51; IT = 0,52)

16. Imenujte pokrajino, ki je na sliki 10 v barvni prilogi označena s črko B, in kraško turistično zanimivost, ki je označena s številko 1.

Pokrajina: _____

Turistična zanimivost: _____

(2 točki)

Komentar: Zanimivo je, da naloga spada v skupino srednje težkih nalog, je pa med vsemi v tej izpitni poli najbolj ločevala uspešne kandidate od manj uspešnih. Zahtevala je poznavanje lege nekaterih pokrajin in zanimivosti v Sloveniji.

Naloga 13 (ID = 0,45; IT = 0,52)

13. Imenujte reliefno obliko na sliki 8 v barvni prilogi in obliko kmetijstva z vidika vloženega kapitala, ki prevladuje v pokrajini, kjer so take reliefne oblike zelo pogoste.

Reliefna oblika: _____

Oblika kmetijstva: _____

(2 točki)

Komentar: Ta naloga po analizi spada med srednje težke (prepoznavanje reliefni oblik in oblik kmetijstva), uspešnejši kandidati pa so jo reševali bolje. Komisija je takšen rezultat pri tej nalogi tudi pričakovala.

4.4 Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov

Izpitna pola 1

Najpogostejše napake kandidatov pri reševanju izpitne pole 1 so sledeče:

Obča:

- slabo poznavanje pojma podnebnih tipov, vremenotvornih središč,
- nepopolne pojasnitve v zvezi z vrstami padavin, podnebnih sprememb,
- površno branje nalog;

Svet 1:

- zelo slabo poznavanje pojmov (npr. Atlas),
- nepoznavanje značilnosti reliefa v Afriki,
- nenatančno prebrana naloga, posledično napačen odgovor,
- težave pri razumevanju vzroka in posledice;

Svet 2:

- slabo poznavanje kmetijskih pasov v ZDA,
- presplošni odgovori, nenatančno branje vprašanj in posledično nepopolne rešitve,
- nepopolne pojasnitve, povezovanje vzroka in posledice, nesposobnost utemeljitve vzroka (gospodarski ukrepi in vpliv),
- površnost in nenatančnost pri zapisu rešitev;

Evropa 1:

- nepozornost pri branju zemljevidov,
- nepoznavanje tektonike, geoloških značilnosti Evrope,
- slabo poznavanje tipov obal,
- nenatančno prebrana navodila v nalogah,
- nepopolne pojasnitve (napisan samo opis ali samo posledica);

Evropa 2:

- slabo poznavanje nekaterih pojmov in držav,
- pomanjkljive pojasnitve (manjka vzrok),
- slabo razumevanje litoralizacije,
- nenatančni opisi.

Izpitna pola 2

V drugi izpitni poli so se najpogosteje pojavljale sledeče napake v odgovorih:

Obča:

- nepoznavanje pojmov v zvezi z naselji, razmestitvenimi dejavniki industrije,
- nepravilen in površen opis (okoljska in gospodarska posledica),
- nepopolna pojasnitev,
- nepoznavanje pojma suburbanizacija;

Slovenija 1:

- pomanjkljivo poznavanje rečnih režimov, hidrografskih pojmov, lastnosti morja,
- pomanjkljive pojasnitve (manjka opis ali posledica),
- pomanjkljivo poznavanje vodovja v Sloveniji;

Slovenija 2:

- nepopolne pojasnitve (slaba primerjava slovenskega kmetijstva s kmetijstvom v državah EU),
- nepoznavanje pojmov v PIK, ki se nanašajo na poznavanje zemljiških kategorij, oblik kmetijstva, reliefnih oblik);

Slovenija – pokrajine 1:

- nepopolne pojasnitve (prevladujejo v glavnem opisi),
- pri pojasnitvi zgolj prepisan del vprašanja,
- pomanjkljivo poznavanje pokrajin, turističnih znamenitosti, geoloških dob,
- slabo povezovanje znanja: temperaturni obrat, prometna vloga posameznih podolij,
- slabo razumevanje vsebine vprašanja (to je lahko tudi posledica površnega branja);

Slovenija – pokrajine 2:

- nepoznavanje gospodarskih panog, mest;
- slabo ločevanje naravnih in družbenih vzrokov (vzrok za gradnjo visokega dimnika in vzrok za zaprtje TET),
- pri pojasnitvah naveden samo opis vzroka ali samo posledice.

Iz zapisanih najpogostejših nepravilnih odgovorov kandidatov je razvidno, da kandidatom največje težave povzročajo naloge pojasnjevanja in naloge poznavanja ter imenovanja označenih reliefnih enot, rek, zalivov, pokrajin, držav itd. na zemljevidih.

Pri nalogah pojasnjevanja se pokažejo te težave:

- odgovori so zgolj opisi, brez vzročno-posledične povezave;
- pojasnitve so deloma zgolj prepis delov vprašanj ali identični prepis iz besedila, ki je del naloge;
- uporaba strokovno nesprejemljivih pojasnitev (npr. bolj ali manj ugodno/primerno podnebje/prst itd.).

Smiselno bi bilo, da učitelji pri pouku geografije več pozornosti namenijo tudi orientaciji na zemljevidu. Kandidati pri nalogah, povezanih z orientacijo na zemljevidu, že leta dosegajo nizko število točk, kar pa bi z večkratnim kartografskim delom pri pouku z lahkoto odpravili.

4.5 Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah

Letos so zunanji ocenjevalci podali svoje mnenje v spletni anketi. Vprašalnik je izpolnilo 51 ocenjevalcev, od tega 25 (posamezna postavke 23) za izpitno polo 1 in 26 za izpitno polo 2. Analiza je pokazala, da sta bili obe izpitni poli dobro ocenjeni: IP 1 s 4,2 točke od 5 možnih, kar je 0,3 odstotne točke slabše kot lani, IP 2 pa s 4,5 točke, kar je za 0,2 odstotne točke bolje kot lani. Navodila za ocenjevanje so ocenjena s 4,6 točke, kar je tudi za 0,2 odstotne točke več kot prejšnje leto.

Zunanji ocenjevalci so v nalogah najbolj ocenili slikovno gradivo in navodila za ocenjevanje, sledita skupna ocena naloge in ocena težavnosti vprašanj. Ocenjevalci so letos IP1 malce slabše ocenili kot

IP2 v vseh kategorijah, slikovno gradivo pa ostaja najvišje ocenjeno. Statistični izračun njihovih ocen je prikazan v preglednicah 4.5.1–4.5.3.

Preglednica 4.5.1: Ocena zunanjih ocenjevalcev, izpitna pola 1

Ocena	Obča	Svet 1	Svet 2	Evropa 1	Evropa 2	IP 1
skupna ocena naloge	4,3	4,0	4,1	4,0	4,1	4,1
ocena težavnosti vprašanj	3,9	4,0	4,0	4,1	4,0	4,0
slikovno gradivo	4,6	4,6	4,6	4,5	4,7	4,6
skupaj	4,3	4,2	4,2	4,2	4,3	4,2

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce, 2025

Preglednica 4.5.2: Ocena zunanjih ocenjevalcev, izpitna pola 2

Ocena	Obča	Slovenija 1	Slovenija 2	Slovenija pokrajine 1	Slovenija pokrajine 2	IP 2
skupna ocena naloge	4,7	4,4	4,6	4,5	4,6	4,6
ocena težavnosti vprašanj	4,5	4,3	4,3	4,4	4,2	4,3
slikovno gradivo	4,5	4,4	4,7	4,3	4,7	4,5
skupaj	4,6	4,3	4,5	4,4	4,5	4,5

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce, 2025

Preglednica 4.5.3: Ocena zunanjih ocenjevalcev, navodila za ocenjevanje

	IP 1	IP 2	Skupaj
vsebina rešitev	4,3	4,8	4,6
jasnost rešitev	4,4	4,7	4,5
točkovanje rešitev	4,4	4,8	4,6
skupaj	4,3	4,8	4,6

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce, 2025

Tudi letos je moderacija potekala v živo. Zunanji ocenjevalci so poudarili, da je to najustreznejši način za razjasnitev večine dilem; tako ne prihaja do večjih razhajanj (to je pokazalo tudi število ugovorov). Nekaj manj kot polovica jih predlaga videokonferenco zaradi: prihranka časa, denarja, živcev, ker je bolj ekološko, okolju prijazno. Nekateri ocenjevalci so zapisali, da so zadovoljni, ker so na moderaciji upoštevane tudi pripombe učiteljev, da je sodelovanje med komisijo in ocenjevalci dobro, da je v redu, da imajo dovolj časa pred moderacijo pogledati naloge in tako bolj vsebinsko sodelovati pri moderaciji.

Zunanji ocenjevalci ugotavljajo pomanjkljivo znanje kandidatov predvsem na področju poznavanja regij Slovenije in vzročno-posledičnih pojasnitev. Približno polovica jih je pohvalila naloge (preverjanje geografskih veščin), navodila in zahtevnost izpitnih pol, nekaj jih ni imelo nobenih pripomb za nadaljnje delo. Večina zunanjih ocenjevalcev je zadovoljna z delom DPK SM za geografijo.

Kot predloge in smernice za nadaljnje delo DPK SM za geografijo so posamezni zunanji ocenjevalci navedli:

- ohraniti skupno moderacijo v živo (IP1: 62 %, IP2: 24 %) oz. to v izjemnih primerih nadomestiti z videokonferenco;
- poenotenje točkovanja nalog pojasnjevanja (te naj bodo vedno vrednotene z 2 točkama);
- vsak odgovor naj bo točkovano z 1 točko;
- iskati način, kako dvigniti zanimanje med dijaki za izbiro geografije kot maturitetnega predmeta;
- transformirati vprašanja, ki zahtevajo pojasnitev, v tako obliko, da bi kandidat lahko izbral, ali bo pojasnjeval vzrok za nastali problem ali posledico problema;
- v rešitvah zapisati posebej vzroke in posebej posledice (v oklepajih);
- nedvoumno zastavljena vprašanja;
- enostavna, krajša, razumljiva vprašanja;
- izogibati se sestavljanju nikalnih vprašanj.

5 Zunanje ocenjevanje in ugovori

5.1 Zunanje ocenjevanje

S spomladanskim izpitnim rokom splošne mature 2025 smo pri geografiji izvedli elektronsko ocenjevanje. Kandidati so izpit pisali v torek, 3. 6. 2025, v petek, 6. 6. 2025, pa so zunanji ocenjevalci lahko dostopali do izpitnega gradiva. V torek, 10. 6. 2025, smo s pomočniki glavnega ocenjevalca izvedli moderacijo Navodil za ocenjevanje in izbrali pole za standardizacijo, vajo in kontrolo.

Letošnjo razlago Navodil za ocenjevanje smo izvedli v živo v prostorih Rica v četrtek, 12. 6. 2025. Razlaga je potekala v dveh delih, za vsako izpitno polo posebej. Vse morebitne dileme, na katere smo naleteli, smo poskušali razjasniti. Dopolnili smo navodila za ocenjevanje.

Ocenjevalce smo posebej opozorili, naj pregledane izpitne pole pregledajo in ocenijo še enkrat ter upoštevajo dopolnitve navodil za ocenjevanje.

E-ocenjevanje se je začelo v četrtek, 12. 6. 2025, ob 20. uri in se končalo v petek, 20. 6. 2025, ob 14. uri.

5.2 Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene

Izpit splošne mature iz geografije je v spomladanskem roku (3. 6. 2025) pisalo 1.897 kandidatov, ugovorov pa je bilo 84, tj. 4,38 %. Ugovorov na izračun ocene je bilo 5, na oceno pa 83. Ugovorov na oceno je več kot leta 2024, ko je ugovarjalo 3,2 % kandidatov. Tudi letos je bil vsem kandidatom omogočen elektronski vpogled/dostop do ocenjenih pol, zato jim ni bilo treba oddati zahteve za vpogled. Ugovore smo pregledovali trije izvedenci. Vsota točk je bila spremenjena v 43 primerih, v 18 primerih pa je prišlo do spremembe ocene (lani: 25). Pregled ugovorov kandidatov v zadnjih trinajstih letih je prikazan v preglednici 5.2.

Preglednica 5.2: Ugovori kandidatov na oceno

Leto	Število vseh izpitov	Število zahtev za vpogled	Število ugovorov na izračun	Število ugovorov na oceno	Število vseh ugovorov	Sprem. vsote točk	Sprem. ocene
2025	1.897	/	5	83	84	43	18
2024	1.861	/	3	63	64	42	25
2023	1.763	/	0	48	48	31	13
2022	1.778	/	2	30	30	22	15
2021	2.036	/	2	50	52	39	16
2020	1.915	/	/	60	60	34	13
2019	1.698	88	0	36	36	19	12
2019	1.908	94	0	36	36	15	6
2019	2.024	114	0	46	46	28	17
2016	2.364	139	0	55	55	27	13
2015	2.513	135	0	44	44	22	9
2014	2.478	140	0	48	48	23	6
2013	2.811	143	0	51	51	26	17
2012	2.799	133	0	41	41	24	11
2011	3.575	206	1	80	81	25	14

Vir: Državni izpitni center, 2025

Referenčna skupina SM 2025 pri predmetu geografija, ki je opravljala izpit splošne mature v spomladanskem roku in je štela 1.675 kandidatov, je izpit opravila s povprečno oceno 3,35, kar je nižje od lanske povprečne ocene (3,47), ter dosegla povprečno 68,71 točke od 100 možnih (v primerjavi z maturo 2024 je to občutno nižje); lani so kandidati dosegli 77,11 točke.

6 Povzetek

6.1 Ocena uspeha kandidatov

Izpit splošne mature 2025 iz geografije je potekal podobno kot v prejšnjih letih, uspešno in brez večjih posebnosti pri izvajanju izpita in ocenjevanju izpitnih pol.

Kandidati iz referenčne skupine SM so dosegli skupno povprečno oceno 3,35, kar je 0,12 manj kot v letu 2024. Meje med ocenami so bile glede na leto 2024 eno odstotno točko nižje, in sicer 49 % za oceno zadostno (2), 59 % za oceno dobro (3), 71 % za oceno prav dobro (4) in 83 % za oceno odlično (5).

Kandidati so povprečno v prvi izpitni poli dosegli 29,63 absolutne točke od 50 (58,30 odstotne točke), v drugi pa 32,57 absolutne točke od 50 (65,14 odstotne točke). Druga izpitna pola se je izkazala za nekoliko lažjo, kar dokazuje tudi indeks težavnosti (IT). Ta je pri prvi izpitni poli znašal 0,5927, pri drugi pa 0,6513. V prvi izpitni poli je bilo maksimalno število doseženih točk 48, v drugi pa 50. Najnižje število doseženih točk je bilo pri prvi izpitni poli 10, pri drugi pa 11.

Iz zapisanih najpogostejših nepravilnih odgovorov kandidatov je razvidno, da jim največje težave povzročajo naloge pojasnjevanja in naloge poznavanja ter imenovanja označenih reliefnih enot, rek, zalivov, pokrajin, držav itd. na zemljevidih.

Pri nalogah pojasnjevanja se pokaže, da so odgovori zgolj opisi, brez vzročno-posledične povezave. Ostaja tudi težava, da so pojasnitve deloma prepis delov vprašanj ali identični prepis iz besedil, ki so del naloge. Dokaj pogosto prihaja tudi do uporabe strokovno nesprejemljivih pojasnitev (npr. bolj ali manj ugodno/primerno podnebje/prst itd.). Za odpravo teh napak bi bilo smiselno delati z učitelji, da opozorijo dijake že v sklopu priprav. Smiselno bi bilo tudi, da učitelji pri pouku geografije več pozornosti namenijo orientaciji na zemljevidu. Kandidati pri nalogah, povezanih z orientacijo na zemljevidu, že leta dosegajo nizko število točk, kar pa bi z večkratnim kartografskim delom pri pouku z lahkoto odpravili. V letu 2025 je 11 % kandidatov doseglo odlično oceno (3 odstotne točke manj kot leta 2024), 34 jih je doseglo oceno prav dobro (1 odstotna točka manj kot leta 2024), 36 % pa oceno dobro (enako kot leta 2024). Oceno zadostno je doseglo 17 % kandidatov (3 odstotne točke več kot leta 2024), oceno nezadostno pa 2 %, kar je ena odstotna točka več kot leta 2024.

Razmerja v težavnosti se med posameznimi deli izpita bistveno ne spreminjajo, povprečni rezultati pa so pričakovano bistveno boljši pri notranjem delu izpita, kjer se ocenjuje kandidatovo sodelovanje pri terenskih in laboratorijskih vajah ter strokovni ekskurziji. Več zaporednih let opažamo stalnost doseženih rezultatov, ki jo pripisujemo kakovostni pripravi kandidatov, rednemu seznanjanju učiteljev geografije z rezultati in novostmi ter prizadevanju za pripravo kakovostnih nalog v okviru uveljavljene oblike izpitnih pol, ki se je razvila skozi čas in je v splošnem dobro sprejeta. Želimo si, da bi odpravili najpogostejše napake pri reševanju, zato bomo nanje v bodoče še dodatno opozarjali.

Uspešnost izpita splošne mature iz geografije je bila v letu 2025 nekoliko slabša kot preteklo leto (ocena nižja za 0,12). Zaenkrat ne kaže na trend upadanja uspeha pri izpitu iz geografije, bomo pa uspeh spremljali še naprej in z učitelji sodelovali v želji odpravljanja področij neznanja. Predmetna maturitetna komisija sledi trendom pri pouku geografije in redno spremlja tudi rezultate ter celotno analizo mature. Meje smo glede na leto poprej malenkost spremenili (spust za 1 odstotno točko), kar ni bistveno vplivalo na končni uspeh. Nasploh je vpliv premikanja mej v zadnjih letih pri geografiji zelo majhen in nima večjega vpliva na končno oceno, saj gre bolj za kozmetične popravke kakor za večji poseg v uspešnost pri izpitu iz geografije.

Izpit splošne mature iz geografije v letu 2025 je opravljalo 1.675 kandidatov, kar je sicer 64 več kot leto poprej. Manj zadovoljni smo z deležem udeležencev na izpitu iz geografije med vsemi kandidati. Teh je bilo v letu 2025 27,9 %, kar je 0,5 odstotne točke manj kot leta 2024. V zadnjih petih letih je to najnižji odstotek. Ta trend želimo spremeniti, kar je naloga učiteljev geografije v maturitetnih programih kot tudi državne predmetne komisije za splošno matura iz geografije. Morda bo k večji aktualnosti predmeta in tudi večji udeležbi na maturi iz geografije dolgoročno prispevala sprememba učnih načrtov, toda do tedaj bo trajalo še pet let ali več in ne gre čakati dotlej.

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Izpitni poli spomladanskega izpitnega roka 2025 sta bili vsebinsko in tehnično ustrezno pripravljene.

Celotno gradivo so zunanji ocenjevalci (51; lani: 38) na petstopenjski lestvici ocenili kot zelo dobro, saj so mu namenili skupno oceno 4,4 oziroma oceno 4,2 za prvo izpitno polo (lani: 4,5) in 4,5 za drugo (lani: 4,3). Skupna ocena je enaka lanski. *Navodila za ocenjevanje* so bila ocenjena pri prvi izpitni poli z oceno 4,3, pri drugi pa z oceno 4,8, oziroma s povprečno oceno s 4,6, kar je 0,2 več kot leta 2024. Spodbudno je večje število ocen zunanjih ocenjevalcev, kar nam da bolj kredibilne rezultate.

Tudi letos je moderacija potekala v živo. Zunanji ocenjevalci so poudarili, da je to najustreznejši način za razjasnitev večine dilem; tako ne prihaja do večjih razhajanj (to je pokazalo tudi število ugovorov). Nekaj manj kot polovica pa predlaga videokonferenco zaradi: prihranka časa, denarja, živcev, bolj ekološko in okolju prijazno. Nekateri ocenjevalci so zapisali, da so zadovoljni, ker so na moderaciji upoštevane tudi pripombe učiteljev, da je dobro sodelovanje med komisijo in ocenjevalci, da je v redu, da imajo dovolj časa pred moderacijo pogledati naloge in tako bolj vsebinsko sodelovati pri moderaciji.

Zunanji ocenjevalci ugotavljajo pomanjkljivo znanje kandidatov predvsem na področju poznavanja regij Slovenije in vzročno-posledičnih pojasnitev. Približno polovica zunanjih ocenjevalcev je pohvalila naloge (preverjanje geografskih veščin), navodila in zahtevnost izpitnih pol, nekaj jih ni imelo nobenih pripomb za nadaljnje delo. Večina zunanjih ocenjevalcev je zadovoljna z delom DPK SM za geografijo.

Zunanji ocenjevalci so v nalogah najbolje ocenili slikovno gradivo in *Navodila za ocenjevanje*, sledita skupaj skupna ocena naloge in nato težavnost vprašanj. V komentarjih so zunanji ocenjevalci pohvalili potek moderacije v živo, nekateri pa želijo imeti dogodek na daljavo (nekaj manj kot polovica), saj tako prihranijo čas in dodaten stres z vožnjo in potjo v Ljubljano v času mature in zaključevanj. Pohvalili so tudi sodelovanje med komisijo in ocenjevalci, možnost sodelovanja pri moderaciji in dovolj časa pred moderacijo. Večina zunanjih ocenjevalcev je zadovoljna z delom DPK SM za geografijo. Izpitne pole so bile oblikovane tako, da so posamezne strukturirane naloge vključevale vse taksonomske stopnje in različne vrste grafičnih prilog. Pri nalogah najvišje taksonomske stopnje postanejo še posebej očitne težave z oblikovanjem pojasnitev, saj kandidati pogosto ne razlikujejo med vzroki in posledicami ali pa med posameznimi vrstami geografskih dejavnikov. Za težje od pričakovanega se izkažejo tudi naloge prve taksonomske stopnje, povezane z lociranjem zemljepisnih imen na karti. Stalno tudi opazamo, da so neustrezne ali pomanjkljive rešitve (ne glede na taksonomsko stopnjo) mnogokrat posledica površnega prebiranja vprašanj, premalo poglobljene rabe priloženega gradiva in podcenjevanja kompleksnosti vprašanj. Kot predloge in smernice za nadaljnje delo DPK SM za geografijo so, podobno kot v prejšnjih letih, posamezni zunanji ocenjevalci navedli sledeča priporočila:

- ohraniti skupno moderacijo v živo (IP1: 62 %, IP2: 24 %) oz. to v izjemnih primerih nadomestiti z videokonferenco (saj je zlasti za učitelje iz oddaljenih krajev pravočasen prihod v Ljubljano v času prometne konice lahko težava);
- poenotenje točkovanja nalog pojasnjevanja;
- dvigniti zanimanje med dijaki za izbiro geografije kot maturitetnega predmeta;
- izogibati se zastavljanju nikalnih vprašanj.

6.3 Druge ugotovitve

Matura 2025 je potekala po običajnem šolskem letu in brez posebnosti. Slabši pogoji za izobraževanje koronskih let se neposredno skoraj ne poznajo več, saj so bili 2024/2025 maturanti v prvem letniku leta 2021. Zunanje ocenjevanje je potekalo brez posebnosti, veseli smo, da se je moderacija v živo ohranila in da večina učiteljev to ceni, bo pa to verjetno vsako leto težje.